

Odborná cesta pestovateľov kukurice do USA.

Smer „Corn Belt“

Zväz pestovateľov a spracovateľov kukurice v spolupráci s CK Agritours Slovakia zorganizoval v dňoch 21.-27. 9.2014 pre svojich členov odbornú študijnú cestu po Spojených štátoch amerických. Cesty sa zúčastnilo 25 členov zväzu. Naša cesta viedla na stredozápad USA, do regiónu označovaného ako „Corn belt“. Pojem „Corn belt“ môžeme voľne preložiť ako „kukuričný pás“. Rozumieme pod ním poľnohospodárske územie rozprestierajúce sa v 9. štátoch USA, predovšetkým v Iowa a v Illinois a čiastočne v štátoch Indiana, Minnesota, Južná Dakota, Nebraska, Kansas, Missouri, a Ohio. Viac ako polovica celkovej produkcie kukurice USA pochádza práve odtiaľ. Kukurica odtiaľ takmer celkom vytlačila akékoľvek iné poľnohospodárske plodiny. Okrem nej sa tam pestuje sója a v malej miere ozimná pšenica a lucerna. Presvedčili sme sa o tom na vlastné oči prechádzajúc krajinou rovnou ako dlaň, kde najvyšším kopcom bola hrádza popri rieke Mississippi a kukuričné polia sa rozprestierali až po obzor. Povrch krajiny tvoria prevažne nížiny, miestami pahorkatiny. Z geomorfologického hľadiska je teda oproti Slovensku relatívne jednotvárna. Napr. najvyšším bodom v Illinois je kopec Charles Mound s nadmorskou výškou 376 m n.m. Pre porovnanie okolitá krajina pripomína okolie Topoľčian alebo Nitry. Takmer celú krajinu pokrývajú kvalitné hlboké a výživné černoziemné a im príbuzné typy pôd s vysokým obsahom humusu, ktoré sa vyvinuli pod stepnou vegetáciou na sprašiach a iných nespevnených glaciálnych sedimentoch. Podľa NCDC (National Climatic Data Center) sa priemerné ročné zrážky v samotnom Chicagu pohybujú medzi 935-993 mm a počet dní s atmosférickými zrážkami prevyšujúcim 0,25 mm je 114-126. Práve táto šťastná kombinácia pôdno-klimatických podmienok umožňuje miestnym farmárom dosahovať vysoké priemerné úrody a striedať prakticky len 2 plodiny: kukuricu a sóju.

Chicago – „Mesto mrakodrapov“

Po 10-hodinovom priamom lete z Viedne sme šťastne pristáli na chicagskom letisku O'Hare, ktoré patrí k najrušnejším na svete. Privítalo nás veľmi príjemné počasie, ktoré nám vydržalo počas celého pobytu.

Obr.č.1: Spolu na brehu jazera Michigan. Vzadu panoráma s chicagskými mrakodrapmi.

Vzápätí sme absolvovali prehliadku mesta s miestnou sprievodkyňou. Previedla nás mestom a porozprávala nám množstvo zaujímavostí o ňom. Jednou z nich bolo napríklad aj to, že mesto pred 143 rokmi zhorelo do tla a jeho súčasná podoba je teda výsledkom výstavby, ktorá netrvala dlhšie ako 1,5 storočia. A Chicago skutočne vstalo z popola veľmi impozantne. Nenadarmo sa hrdí menom „mesto mrakodrapov“.

Obr.č.2: Crown Fountain v Millenium Parku. Je to interaktívna video socha spojená s fontánou. Tvoria ju dva 12,5 m stĺpy vystavané zo sklenených tehličiek a postavené uprostred plytkého bazéna vyloženého čiernym granitom. Prostredníctvom LED diód sa na povrchu sôch-stĺpov premieta digitálne video. Aj v tomto jesennom počasí sme videli množstvo ľudí s nohavicami vyhrnutými nad kolena plačajúc sa vo vode a dúfajúc, že na povrchu sochy uvidia vlastnú tvár.

Obr.č.3: Cloud Gate alebo „oblačná brána“ v Millenium Parku. Socha z nerezovej ocele má tvar obrovskej obličky, v ktorej sa zrkadlí panoráma mesta. Autor Anish Kapoor sa pri jej tvorbe inšpiroval tekutou ortuťou. V pozadí napravo nad sochou je budova so skosenou strechou Crain Communications Building, naľavo The Heritage. Ďalej vľavo najvyššia na obrázku je The Pittsfield Building.

Obr.č.4: Willis Tower. Najvyššia budova v USA. Najvyššia budova na svete v rokoch 1973-1998, kým jej prvenstvo neprebrali Petronas Towers v Kuala Lumpur.

Počas nasledujúcich šiestich dní sa nám podarilo prejsť viac ako 1400 km a navštívili sme mnoho zaujímavých atrakcií.

Podrobný program cesty:

1. Deň: Nitra-Bratislava-Viedeň-Chicago
Transfer autobusom zo smeru Nitra, cez Bratislavu do Viedne.
Prílet do Chicaga.
Prehliadka mesta Chicago a návšteva Willis Tower.
2. Deň: Chicago-Bettendorf
Chicago Board of Trade (CBTO).
DeKalb Farm Bureau.
Návšteva na farme.
3. Bettendorf-Bloomington
Návšteva farmy Joan a Johna Maxwellovcov, Cinnamon Ridge Farm.
John Deere Seeding Works.
ADM Creve Coeur Terminal -železnično-riečny terminál, prekladisko.
4. Bloomington-Champaign
Illinois Corn Growers Association (ICGA).
The DuPont-Pioneer Midwest Research Centre.
Návšteva farmy so zameraním na pestovanie osivovej kukurice a zavlažovanie.
5. Champaign-Chicago
University of Illinois.
Morrow Research Plots .
Návšteva farmy so zameraním na zavlažovanie.
Rozlúčková večera v Hard Rock Café.
6. Chicago-Viedeň-Bratislava-Nitra
Outlet Shopping Mall.
Prílet do Viedne.
Transfer autobusom smer Bratislava a Nitra.

Obr.č.5: Na farme u Jonesovcov.

Obr.č.6: Vonku na poli.

Väčšinu času sme strávili v štáte Illinois. Napriek tomu, že je to piaty najľudnatejší štát USA, má nižšiu hustotu obyvateľstva ako Slovensko, pričom väčšina obyvateľstva je prirodzene sústredená do niekoľkých väčších miest. Zvyšok tvorí obyvateľstvo zaoberajúce sa poľnohospodárskou výrobou, prevažne farmárske rodiny roztrúsené po krajine, mnohokrát od seba vzdialené aj niekoľko

desiatok kilometrov. Väčšinu vidieckeho obyvateľstva tvoria modrooký a svetlovlasí potomkovia nemeckých a nórskech prisťahovalcov. Američania majú veľmi silný vzťah k súkromnému vlastníctvu na ktoré si nedajú siahnuť. Svedčí o tom čistá a upravená krajina, o ktorú sa príkladne starajú.

Obr.č.7: Na farme u Maxwellovcov.

Mali sme možnosť navštíviť 4. farmárov a vidieť na vlastné oči akým spôsobom farmárčia, ako žijú a pracujú. Za zamyslenie stojí, že všetci navštívení farmári zvládajú prácu na farme len za pomoci členov svojej rodiny a skutočne len minimálneho počtu zamestnancov. Napr. Jonesovci obhospodarujú 545 ha. Okrem nich samotných, zamestnávajú celoročne 2 zamestnancov na plný úväzok a 4 sezónnych robotníkov. Dosahujú úrodu 12,3 t/ha. Najväčší dojem na nás urobila farma Joan a Johna Maxwellovcov, Cinnamon Ridge Farm. Okrem rastlinnej výroby (kukurica, sója, ozimná pšenica na viac ako 1600 ha) sa venujú aj chovu hovädzieho dobytku (plemeno jersey), ošípaných a v menšej miere aj chovu husí a sliepok. Umožnili nám prehliadku farmy aj chovateľských zariadení a aj malej samoobslužnej farmárskej predajne, v ktorej predávajú svoj tovar: mäso, syr, vajcia, vlastné pekárenské výrobky, ovocie. Zaujímavosťou je, že v predajni nie je žiadny obsluhujúci personál, len malá pokladnička do ktorej kupujúci môže vložiť peniaze za tovar. Ako sa vyjadrili sami majitelia farmy: „Veríme v česť našich návštevníkov.“ Venujú sa aj agroturistike a minulý rok ich farmu navštívilo až 3000 návštevníkov z celého sveta, aby videli ako v praxi vyzerá farmárčenie v USA.

Chicagská burza Chicago Board of Trade (CBOT)

Určite jednohlasne najatraktívnejšia bola návšteva Chicagkej burzy Chicago Board of Trade (CBOT). Je to najstaršia komoditná burza v USA, s rastlinnými komoditami obchoduje od roku 1848. Tradične môžu návštevníci sledovať dianie na burze spoza okien výhliadkovej galérie na prvom poschodí. My sme mali vďaka organizátorom neprekonateľný zážitok a mohli sme sa poprechádzať priamo po obchodnom parkete Chicagskej burzy a vychutnať si tú zvláštnu hektickú atmosféru uprostred pokrikov brokerov a pobehujúcich runnerov.

Obr.č.8: Celá skupina pred budovou Chicagskej burzy.

Nové partnerstvá = nové priateľstvá

Obr.č.9.: V DeKalb Farm Bureau.

Veľmi srdečne nás privítali v DeKalb Farm Bureau, čo je miestna obdoba našich regionálnych poľnohospodárskych komôr a v Illinois Corn Growers Association (ICGA), čiže v miestom zväze pestovateľov kukurice. Obe organizácie zastupujú záujmy pestovateľov kukurice v Illinois.

Trpezlivo odpovedali na všetky naše zvedavé otázky. Dozvedeli sme sa, že priemerná veľkosť fariem sa pohybuje okolo 480 ha. Polovica, presnejšie 49% miestnej produkcie kukurice sa spotrebováva na krmné účely (nezahrňa kukuricu na siláž), 31% na výrobu etanolu, 12% na výrobu potravín a 8% sa exportuje. Najväčším miestnym spracovateľom kukurice a výrobcom etanolu je priemyselný komplex Illinois River Energy. Spotrebuje až 69% produkcie kukurice z DeKalb County, čo ročne predstavuje 33 miliónov bušelov. Kukurica sa v USA meria v tzv. „kukuričných bušloch“ (corn bushel). 1 kukuričný bušel=25,401 kg.

Obr.č.10: V Illinois Corn Growers Association (ICGA).

Vďaka priaznivému priebehu počasia v roku 2014 očakávajú historicky najvyššiu úrodu kukurice v tomto regióne. Samozrejme v súvislosti s tým zároveň očakávajú aj pokles cien.

Exkurzia v John Deere Works

Neodpustili by sme si, keby sme počas tejto cesty nenavštívili niektorú z prevádzok koncernu John Deere. Nám sa podarilo absolvovať prehliadku v John Deere Seeding Works, v závode na výrobu sejačiek a prezrieť si múzeum John Deere Pavilion, ktoré zachytáva históriu vzniku a vývoja spoločnosti. V múzeu bolo niekoľko zaujímavých veteránov vrátane slávneho Waterloo Boy, ktoré brázdili polia ešte začiatkom minulého storočia.

Pestovanie osivovej kukurice

Obr.č.11: Zber osivovej kukurice.

Termín cesty sme si úmyselne vybrali tak, aby sme videli začiatok žatvy. Vďaka priateľom z The DuPont-Pioneer Midwest Research Centre, ktorí nám priblížili výskum a šľachtenie kukurice, sme mali možnosť vidieť pestovanie a zber osivovej kukurice priamo u ich partnerov, miestnych farmárov.

Obr.č.12: Osivová kukurica.

Videli sme bielu kukuricu, ktorá sa používa na výrobu potravín tradične v Južnej Amerike. Robia sa z nej napr. čipsy a tortily. Pestovateľov zaujímalo kam momentálne smeruje výskum a šľachtenie kukurice. Vo výskumnom centre sa zaoberajú napr. šľachtením suchovzdorných odrôd. V budúcnosti bude na poliach vyšší počet jedincov na ha, vzdialenosť medzi riadkami sa bude zmenšovať, na odrodách bude dozrievať len jeden šúľok, listy na rastlinách budú zviať so stonkami ostrejšie uhly, rastliny budú mať pevnejšie stonky a korene.

University of Illinois a univerzitné mestočko

Veľký dojem na nás urobila aj návšteva University of Illinois v Urbana-Champaign. Univerzita svojim študijným programom a praxou pripravuje študentov aj na prácu v poľnohospodárstve. Absolvovali sme prednášku o burinách a zásahom proti nim, prezreli sme si skleníkové pokusy a univerzitné mestočko a navštívili sme Morrow Research Plots v univerzitnom mestočku. Sú to najstaršie pokusné políčka v USA (a druhé najstaršie na svete), na ktorých sa robí výskum nepretržite od roku 1876.

Obr.č.13: Skleníkové pokusy slúžia napríklad aj na testovanie tolerance odrôd poľnohospodárskych plodín voči herbicídum.

Pestovateľov veľmi zaujímalo aj to akým spôsobom funguje školský systém v USA. Ročné náklady na štúdium sa šplhajú až k sume 30 000 až 50 000\$, preto si vysokoškolské vzdelanie vážia a vysoko hodnotia.

Obr.č.14: The Morrow Research Plots.

Všetkým chutilo

Obr.č.15: V Hard Rock Café

Obr.č.16: Večer v Steak House.

V posledný spoločný večer sme strávili v kultovej reštaurácii Hard Rock Café, plnej unikátnych, dnes už múzejných kúskov, ktoré dokumentujú históriu miestnej ale aj svetovej hudby. Netreba pripomínať, že strava počas celého pobytu bola všetkými účastníkmi hodnotená ako vynikajúca. A niektorí z nás si okrem suvenírov priniesli aj pár kilogramov hmotnosti navyše.

Záverom

Na záver môžeme skonštatovať, že cesta splnila svoj cieľ. Získali sme nové poznatky a nadviazali partnerstvo s ilinojskou asociáciou pestovateľov kukurice (Illinois Corn Growers Association). Počas cesty sme nadobudli množstvo nezabudnuteľných zážitkov a domov sme sa vrátili presvedčení, že si ju radi v budúcnosti znovu zopakujeme.